

THAM LUẬN

Kinh nghiệm trong phát hiện, điều tra, xử lý hành vi nuôi nhốt, vận chuyển trái phép động vật hoang dã quý, hiếm trên địa bàn tỉnh Cao Bằng

Kính thưa:

- Đồng chí Thượng tướng Nguyễn Văn Long – Ủy viên Ban chấp hành Trung ương Đảng, Thứ trưởng, Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Bộ Công an.
- Các đồng chí đại biểu, cùng toàn thể các đồng chí tham dự hội nghị.

Thay mặt cho Công an tỉnh Cao Bằng, sau đây tôi xin phép được trình bày tham luận với chủ đề “Kinh nghiệm trong phát hiện, điều tra, xử lý hành vi nuôi nhốt, vận chuyển trái phép động vật hoang dã, quý, hiếm trên địa bàn tỉnh Cao Bằng”.

Kính thưa các đồng chí!

Thực hiện nghiêm túc quan điểm chỉ đạo sâu sát của lãnh đạo Bộ Công an về việc tăng cường phối hợp tuyên truyền, đấu tranh, xử lý nhằm ngăn chặn hiệu quả các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến bảo vệ các loài động vật hoang dã và nguồn lợi thủy sản; căn cứ tình hình thực tế của địa phương, Công an tỉnh Cao Bằng đã triển khai sâu rộng công tác nghiệp vụ cơ bản gắn liền với phòng ngừa xã hội, thực hiện phương châm lấy phòng ngừa là chính, phát hiện sớm, giải quyết ngay từ cơ sở. Trên tinh thần đó, tăng cường sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ với Sở Nông nghiệp và Môi trường và các cơ quan chức năng trong công tác quản lý nhà nước, đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức pháp luật cho nhân dân; đồng thời phát huy sức mạnh toàn dân trong việc tham gia phát hiện, tố giác tội phạm, góp phần ngăn chặn từ sớm, từ xa các hành vi xâm hại đến đa dạng sinh học, bảo vệ môi trường sinh thái và nguồn tài nguyên thiên nhiên của đất nước.

Tỉnh Cao Bằng có đường biên giới dài hơn 333 km tiếp giáp với Trung Quốc, nhiều cửa khẩu, lối mở và đường mòn qua lại. Đây là điều kiện để phát triển kinh tế, giao thương, tuy nhiên, những điều kiện thuận lợi đó cũng tiềm ẩn nguy cơ bị một số đối tượng lợi dụng để tổ chức các hoạt động vận chuyển, mua bán động vật, sản phẩm động vật hoang dã, nguy cấp, quý, qua biên giới. Đáng chú ý là sự chuyên dịch trong cơ cấu đối tượng phạm tội, xu hướng đối tượng ngoại tỉnh gia tăng, các đối tượng mua, bán, vận chuyển động vật, sản phẩm động vật hoang dã, nguy cấp, quý, hiếm chủ yếu là đối tượng từ các tỉnh miền xuôi như Nghệ An, Hà Nội, Thái Nguyên vận chuyển lên Cao Bằng, cấu kết với số đối tượng người địa phương ở khu vực biên giới để vận chuyển sang Trung Quốc tiêu thụ. Trong bối cảnh đó, Công an tỉnh Cao Bằng đã có nhiều nỗ lực, đạt được những kết quả quan trọng trong phát hiện, đấu tranh, xử lý tội phạm, tích lũy nhiều kinh nghiệm thực tiễn.

- Trong thời gian thực hiện Kế hoạch 628/KH-BCA-BNN&MT từ tháng 10/2025 đến tháng 12/2025, lực lượng Công an tỉnh Cao Bằng đã phát hiện, khởi tố: **02 vụ/03 bị can** về tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm; vi phạm quy định về bảo vệ động vật hoang dã. Tổng số tang vật bị tạm giữ: **12 cá thể Tê tê Java, 78 cá thể Khỉ đuôi dài.**

- Phối hợp với các Sở, ngành, chính quyền địa phương tiến hành tuần tra, kiểm soát. Kết quả:

+ Kiểm tra 05 cơ sở nuôi nhốt động vật quý, hiếm, động vật hoang dã trên địa bàn tỉnh. Qua kiểm tra chưa phát hiện vi phạm.

Quá trình phát hiện, điều tra, xử lý hành vi nuôi nhốt, vận chuyển trái phép động vật hoang dã, quý, hiếm Công an tỉnh đã rút ra một số kinh nghiệm sau:

1. Làm tốt thực chất công tác điều tra cơ bản, chủ động nắm chắc tình hình địa bàn, tuyến, lĩnh vực, đặc biệt chú trọng các tuyến giao thông trọng điểm, khu vực cửa khẩu, khu vực các xã biên giới và đối tượng có liên quan đến hoạt động nuôi nhốt, vận chuyển, buôn bán động vật hoang dã, nguy cấp, quý, hiếm. Qua đó kịp thời phát hiện phương thức, thủ đoạn hoạt động của các đối tượng để có biện pháp phòng ngừa, đấu tranh, xử lý hiệu quả.

2. Chủ động tăng cường, phát huy công tác phối hợp, trao đổi thông tin với các lực lượng chức năng như Kiểm lâm, Bộ đội Biên phòng, Hải quan và Quản lý thị trường thông qua các cuộc hội ý nghiệp vụ, hội ý công tác. Qua đó kịp thời đánh giá tình hình, nhận diện phương thức, thủ đoạn hoạt động của các đối tượng, góp phần nâng cao hiệu quả trong công tác phát hiện, điều tra và xử lý các hành vi nuôi nhốt, vận chuyển trái phép động vật hoang dã, nguy cấp, quý, hiếm.

3. Xây dựng và phát huy hiệu quả phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc gắn với công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về bảo vệ động vật hoang dã, động vật nguy cấp, quý, hiếm. Qua đó nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm của người dân trong việc chấp hành các quy định của pháp luật, không tham gia nuôi nhốt, mua bán, vận chuyển, tiêu thụ trái phép động vật hoang dã, đồng thời tích cực cung cấp thông tin, tố giác các hành vi vi phạm cho lực lượng chức năng.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác phát hiện, điều tra, xử lý các hành vi nuôi nhốt, vận chuyển trái phép động vật hoang dã, nguy cấp, quý, hiếm trên địa bàn tỉnh Cao Bằng vẫn còn gặp nhiều khó khăn, thách thức như: Địa bàn tỉnh có đường biên giới dài với nhiều đường mòn, lối mở qua lại nên các đối tượng lợi dụng để vận chuyển trái phép động vật hoang dã qua biên giới; việc phát hiện, thu thập chứng cứ và xác định nguồn gốc, chủng loại động vật hoang dã cần phải có sự phối hợp của nhiều cơ quan chuyên môn, dẫn đến quá trình xử lý đôi khi còn gặp khó khăn.

Những khó khăn, hạn chế nêu trên xuất phát từ cả nguyên nhân khách quan và chủ quan. Về khách quan, tỉnh Cao Bằng có địa bàn rộng, địa hình phức tạp;

đồng thời nhu cầu tiêu thụ động vật hoang dã trên thị trường vẫn còn, tạo điều kiện cho các đối tượng thực hiện hành vi vi phạm. Bên cạnh đó, phương thức, thủ đoạn hoạt động của các đối tượng ngày càng tinh vi, gây khó khăn cho công tác phát hiện, điều tra và xử lý. Về nguyên nhân chủ quan, hoạt động buôn bán, vận chuyển động vật hoang dã thường mang lại lợi nhuận cao nên các đối tượng vẫn tìm mọi cách thực hiện hành vi vi phạm, cùng với đó, hoạt động mua bán động vật hoang dã ngày càng có xu hướng lợi dụng mạng xã hội, các nền tảng trực tuyến để trao đổi, giao dịch, gây khó khăn cho việc phát hiện, kiểm soát của các cơ quan chức năng; các đối tượng thường hoạt động có tổ chức, lợi dụng đêm tối, địa hình rừng núi hiểm trở hoặc sử dụng nhiều phương tiện khác nhau để vận chuyển nhằm tránh sự kiểm tra, kiểm soát của các lực lượng chức năng.

- Từ kết quả trong công tác và những khó khăn, thách thức trên, trong thời gian tới Công an tỉnh Cao Bằng cần thực hiện tốt những nội dung cơ bản sau:

+ Thứ nhất: Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật: Tập trung vào các quy định liên quan đến bảo vệ đa dạng sinh học, quản lý, bảo tồn động vật hoang dã nguy cấp, quý, hiếm. Đặc biệt chú trọng các địa bàn vùng sâu, vùng xa, khu vực biên giới nơi nhận thức của người dân còn hạn chế.

+ Thứ hai: Quản lý chặt chẽ các tuyến, địa bàn trọng điểm: Tập trung tại khu vực cửa khẩu, đường mòn, lối mở, các tuyến giao thông huyết mạch, chợ đầu mối.

+ Thứ ba: Thực hiện tốt công tác nghiệp vụ cơ bản của ngành, triển khai đồng bộ, linh hoạt các biện pháp nghiệp vụ, kết hợp trinh sát bí mật với kiểm tra, kiểm soát công khai; chủ động phát hiện, ngăn chặn từ sớm, từ xa hoạt động mua bán, vận chuyển động vật hoang dã, nguy cấp, quý, hiếm.

+ Thứ tư: Thường xuyên trao đổi thông tin, phối hợp liên ngành với các lực lượng Kiểm lâm, Hải quan, Bộ đội Biên phòng để kịp thời nắm thông tin, phát hiện và xử lý các vụ việc phức tạp, xuyên biên giới.

Bảo vệ động vật hoang dã không chỉ là thực thi pháp luật, mà còn là bảo vệ hệ sinh thái, bảo vệ môi trường sống, bảo vệ tương lai của các thế hệ mai sau. Đây chính là nhiệm vụ có ý nghĩa nhân văn sâu sắc và góp phần quan trọng vào sự phát triển bền vững của đất nước.

Trên đây là bài tham luận về Kinh nghiệm trong phát hiện điều tra, xử lý hành vi nuôi nhốt, vận chuyển trái phép động vật hoang dã quý, hiếm trên địa bàn tỉnh Cao Bằng xin được trình bày tại Hội nghị hôm nay.

Thay mặt cho cán bộ chiến sĩ lực lượng Cảnh sát điều tra tội phạm Công an tỉnh Cao Bằng xin được kính chúc đồng chí Thứ trưởng, Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Bộ Công an và quý vị đại biểu dự hội nghị sức khỏe, hạnh phúc và thành công.

Xin trân trọng cảm ơn!

